

Original Article

The Explaining Impact of Urban Planners' Participation in Achieving a Slow neighborhood (Case Study: Bagh-e- Feiz Neighborhood, 5th District, Tehran City)

Negar KhoshTarash Langeroudi

Department of Urban Planning, Qazvin Campus (Qa.C.), Islamic Azad University, Qazvin, Iran

Abstract

Introduction: Urban development challenges have emerged globally due to rapid urbanization and inadequate attention to citizens' need for urban tranquility. These challenges manifest through reduced security, traffic congestion, inadequate urban services, and social inequalities. The lack of information and awareness, absence of institutional trust, resource limitations, hierarchical decision-making structures, resistance to innovation, poor communication between planners and organizations, lack of transparency, and absence of strategic goals represent significant barriers to effective urban planning. These issues create gaps between citizens and institutions, leading to diminished belonging and reduced willingness to protect public spaces. The "Tranquil City" movement emerged to improve quality of life while reducing urban pace and protesting fast development patterns. This study examines the impact of urban planner participation components on achieving a tranquil city in Bagh-e-Feiz neighborhood, District 5, Tehran.

Materials and Methods: This research adopts an applied research approach with a descriptive-analytical approach and combines literature review and field data collection. A comprehensive questionnaire was designed to identify factors affecting the realization of quiet cities, using a quantitative approach through structural equation modeling. The theoretical framework includes independent variables (components of urban planners' participation) and a dependent variable (achieving a quiet city). Reliability was assessed using Cronbach's alpha, which showed values above 0.7. Factor loadings for all variables exceeded 0.4, confirming construct reliability and validity. The statistical population consisted of 246 urban planning experts and engineers active in the Bagh-e-Feiz neighborhood, selected due to their professional expertise and deep knowledge of urban planning processes. Using Cochran's formula, 154 individuals were calculated as an appropriate sample size. This study included experts from disciplines including urban planning, geography, architecture, and urban management. Data analysis was performed using SmartPLS software version 4.

Results and Discussion: Structural equation modeling analysis revealed significant effects of various variables on urban planners' participation and achieving a quiet city. Urban planners' participation showed the greatest impact on urban quality of life ($R^2 = 0.914$). Key factors enhancing participation included improving educational facilities, adhering to sustainability and environmental principles, creating public and recreational spaces, and engaging with residents. The analysis identified critical components such as accessibility and mobility, responsibility in urban actions, participation in urban decision-making, public space management, participation in urban design, and collaboration with local authorities as significant factors.

Conclusion: This research demonstrates the critical role of urban planners' participation in achieving sustainable urban development and enhancing urban quality of life. Active participation in planning processes, citizen education initiatives, and creating appropriate urban spaces significantly improve quality of life and strengthen social relations in both old and new urban fabrics. The findings indicate that effective urban planners' participation acts as a catalyst for achieving a tranquil city, requiring comprehensive approaches integrating professional expertise, community engagement, and sustainable development principles. The study provides valuable insights for policymakers and urban planning professionals seeking to implement tranquil city concepts.

Keywords: Sustainable urban development, peaceful city, participation, Urban planner participation

Citation: Khosh Tarash Langroodi, N., (2026). Explaining the Impact of Urban Planners' Participation in Achieving Quiet Neighborhoods (Case Study: Bagh-e Feiz Neighborhood, District 5, Tehran), *Sustainable Development of Geographical Environment*, Vol. 7, No. 15, (105-120). <https://doi.org/10.48308/sdge.2025.236869.1213>

Received: 11/09/2024

Revised:06/04/2025

Accepted: 14/04/2025

* Corresponding Author's Email: Negar KhoshTarash.Langeroudi@qiau.ac.ir

تبیین اثرگذاری مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام (مطالعه موردی: محله باغ فیض منطقه پنج شهر تهران) نگار خوش تراش لنگرودی

گروه شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

چکیده

مقدمه: چالش‌های توسعه شهری در سطح جهانی به دلیل شهرنشینی سریع و عدم توجه کافی به نیازهای معنوی شهروندان برای ایجاد آرامش کافی پدیدار شده است. این چالش‌ها از طریق کاهش امنیت، افزایش ترافیک، دسترسی ناکافی به خدمات شهری و تشدید نابرابری‌های اجتماعی نمایان می‌شود. فقدان اطلاعات و آگاهی، نبود اعتماد به نهادهای شهری، محدودیت منابع، ساختارهای تصمیم‌گیری سلسله‌مراتبی سنتی، مقاومت در برابر ایده‌های نوآورانه، ارتباط ضعیف بین برنامه‌ریزان شهری و سازمان‌ها، فقدان شفافیت و نبود اهداف راهبردی، موانع مهمی برای برنامه‌ریزی شهری مؤثر هستند. این مسائل شکافی بین شهروندان و نهادهای شهری ایجاد می‌کند که منجر به کاهش احساس تعلق و کاهش تمایل به حفاظت از فضاهای عمومی می‌شود. جنبش «محله آرام» به عنوان پاسخی برای بهبود کیفیت زندگی در عین کاهش سرعت شهری و اعتراض به فرهنگ فست‌فود و توسعه سریع پدیدار شد. این مطالعه با هدف تبیین تأثیر مؤلفه‌های مشارکت برنامه‌ریزان شهری بر دستیابی به محله آرام در منطقه ۵ تهران انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از روش‌شناسی کاربردی با رویکرد توصیفی-تحلیلی استفاده می‌کند و از روش‌های تحقیق کتابخانه‌ای و میدانی ترکیبی بهره می‌برد. یک پرسشنامه جامع برای شناسایی عوامل مؤثر بر تحقق شهر آرام طراحی شد که از رویکرد کمی از طریق مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده می‌کند. چارچوب نظری شامل متغیرهای مستقل (مؤلفه‌های مشارکت برنامه‌ریزان شهری) و متغیر وابسته (دستیابی به شهر آرام) است. پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ ارزیابی شد که مقادیر بالای ۰٫۷ را نشان داد. بارهای عاملی برای تمام متغیرها از ۰٫۴ بیشتر بود که پایایی و روایی سازه را تأیید می‌کند. جامعه آماری شامل ۲۴۶ کارشناس و مهندس برنامه‌ریزی شهری فعال در محله باغ فیض بود که به دلیل تخصص حرفه‌ای و دانش عمیق آن‌ها از فرآیندهای برنامه‌ریزی شهری انتخاب شدند. با استفاده از فرمول کوکران، ۱۵۴ نفر به عنوان حجم نمونه مناسب محاسبه شد. این مطالعه شامل کارشناسان از رشته‌های برنامه‌ریزی شهری، جغرافیا، معماری و مدیریت شهری بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS نسخه ۴ انجام شد.

نتایج و بحث: تحلیل مدل‌سازی معادلات ساختاری تأثیرات قابل توجه متغیرهای مختلف بر مشارکت برنامه‌ریزان شهری و دستیابی به شهر آرام را نشان داد. مشارکت برنامه‌ریزان شهری بیشترین تأثیر را بر کیفیت زندگی شهری نشان داد ($R^2 = ۰٫۹۱۴$). عوامل کلیدی افزایش مشارکت شامل بهبود امکانات آموزشی، رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست، ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی و تعامل با ساکنان بود. تحلیل مؤلفه‌های حیاتی مانند دسترسی و تحرک، مسئولیت در اقدامات شهری، مشارکت در تصمیم‌گیری شهری، مدیریت فضای عمومی، مشارکت در طراحی شهری و همکاری با مقامات محلی را به عنوان عوامل مهم شناسایی کرد.

نتیجه‌گیری: این پژوهش نقش حیاتی مشارکت برنامه‌ریزان شهری در دستیابی به توسعه پایدار شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهری را نشان می‌دهد. مشارکت فعال در فرآیندهای برنامه‌ریزی، ابتکارات آموزش شهروندی و ایجاد فضاهای شهری مناسب به طور قابل توجهی کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد و روابط اجتماعی را در بافت‌های شهری قدیمی و جدید محله تقویت می‌کند. یافته‌ها نشان می‌دهد که مشارکت مؤثر برنامه‌ریزان شهری به عنوان کاتالیزوری برای تحقق محله آرام عمل می‌کند که نیازمند رویکردهای جامع است که تخصص حرفه‌ای، مشارکت جامعه و اصول توسعه پایدار را یکپارچه می‌کند. **واژه‌های کلیدی:** توسعه پایدار شهری، محله آرام، مشارکت، مشارکت برنامه‌ریزان شهری.

استناد: خوش تراش لنگرودی، ن.، ۱۴۰۴. تبیین اثرگذاری مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام (مطالعه موردی: محله باغ فیض منطقه پنج شهر تهران)، توسعه پایدار محیط جغرافیایی: دوره ۷، شماره ۱۵، زمستان ۱۴۰۴، (۱۰۵-۱۲۰). <https://doi.org/10.48308/sdge.2025.236869.1213>

پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۲۵

بازنگری: ۱۴۰۴/۰۱/۱۷

دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۲۱

* رایانامه نویسنده مسئول: Negar.KhoshTarash.Langeroudi@qiau.ac.ir

مقدمه

چالش‌های پیچیده شهری، مبین عدم تحقق محله آرام است (Davies and Donnelly, 2023) که این وضعیت ریشه در نبود مشارکت مؤثر شهروندان در فرآیندهای برنامه‌ریزی و طراحی شهری دارد. آلودگی صوتی ناشی از ترافیک سنگین خودروها، عدم وجود فضاهای سبز کافی و مناسب، پیاده‌روهای ایمن و استاندارد، کمبود تجهیزات شهری مناسب برای آرامش شهروندان و کنترل کمتر فعالیت‌های تجاری و صنعتی مزاحم در بافت مسکونی، از جمله مشکلات اساسی محسوب می‌شود (Gutiérrez and Vargas, 2017). همچنین نبود هماهنگی بین ارگان‌های مختلف شهری، نیازهای واقعی ساکنان محله و غفلت از اصول طراحی شهری پایدار، باعث تشدید این چالش‌ها شده است (Özbek and Erikçi, 2014). پیامدهای منفی این وضعیت شامل کاهش کیفیت زندگی شهروندان، افزایش استرس و فشارهای روحی ناشی از محیط نامناسب محله‌ای، کاهش تعاملات اجتماعی در فضاهای عمومی، احساس تعلق و هویت مکانی و افزایش بیماری‌های جسمی و روانی مرتبط با آلودگی و تنش شهری همراه بوده است (Henderson and Turner, 2020).

ضرورت انجام این پژوهش از آنجا نشأت گرفته که محله آرام یکی از مفاهیم کلیدی در برنامه‌ریزی شهری معاصر محسوب شده (Ağbay and Kama, 2023) و تحقق آن نیازمند شناسایی دقیق نقش و جایگاه شهروندان در فرآیندهای تصمیم‌گیری شهری است (Vis and Stolwijk, 2021). مشارکت به‌عنوان همکاری هم‌زمان افراد، سازمان‌ها و نهادها برای دستیابی به اهداف مشترک، ابزاری اساسی در توسعه شهری محسوب می‌شود (Boureggah et al, 2023; Echendu, 2023). این فرآیند با بهره‌گیری از نظریه برنامه‌ریزی همگانی، نظرات شهروندان را برای تحقق رفاه عمومی لحاظ نموده و از طریق رأی‌گیری، شهروندان را در تصمیم‌گیری‌ها دخیل می‌سازد (Marshall et al, 2024; Foroughi et al, 2023).

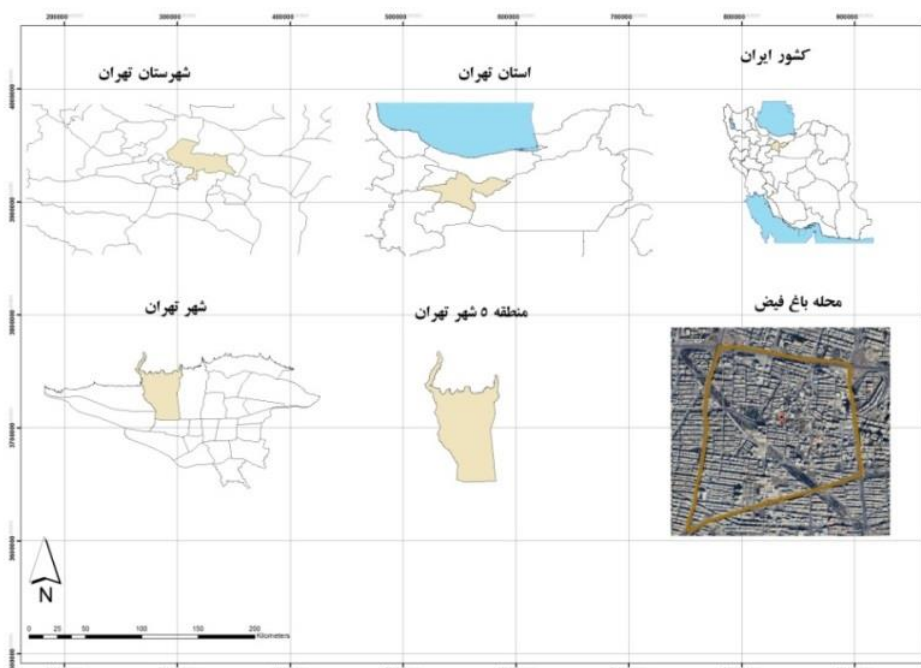
مشارکت شهروندان به دلیل دانش تخصصی در تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های عمومی نقش کلیدی ایفا نموده و در پروژه‌های شهری، شوراها و سازمان‌های غیردولتی حضور فعال دارد (Borchers et al, 2023; Xu et al, 2024). جنبش محله آرام نیز به‌عنوان پاسخی به زندگی شتاب‌زده مدرن است (Li, 2023) و بر حفظ ویژگی‌های منحصربه‌فرد جوامع و حفاظت محیط‌زیست تأکید دارد (Zadęcka, 2018; Farelnik, 2020). این جنبش با ترویج محصولات ارگانیک، کاهش ترافیک و سروصدا، برنامه‌ریزی پایدار منجر به ارتقای کیفیت زندگی می‌گردد (Shi et al, 2019; Canan and Varolgüneş, 2018). مطالعات خارجی و داخلی متعددی در زمینه محله آرام انجام شده است. در مطالعه‌ای با عنوان بررسی شاخص‌های محله آرام در چابهار، یافته‌های پژوهش نشان داد که بیشترین بار عاملی متعلق به کیفیت شهر (۰,۸۹۷)، حفاظت از محیط‌زیست (۰,۸۹۳) و حمایت از تولیدات محلی (۰,۸۷۳) است (Raesi, et al., 2022). در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی شاخص‌های محله آرام در اردبیل، یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که منطقه ۲ بالاترین و منطقه ۱ پایین‌ترین رتبه را از نظر شاخص‌های محله آرام دارا هستند (Yazdani, et al., 2023). در مطالعه‌ای با عنوان بررسی وضعیت محله آرام در محله احمدآباد مشهد، یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب اجتماع محلی (میانگین ۲,۲۶) و حمایت از تولیدات محلی (میانگین ۱,۵۳) است (Mansoori, 2023). در مطالعه‌ای با عنوان تحلیل مفهوم محله آرام، یافته‌های پژوهش بر تمرکز محله آرام بر منابع محلی و نقاط قوت فرهنگی تأکید دارد (Esmaeili, et al., 2019). در مطالعه‌ای با عنوان ارزیابی شهرهای آرام در اصفهان، یافته‌های پژوهش نشان داد که مناطق ۳، ۵ و ۱۰ دارای بهترین وضعیت و مناطق ۸، ۱۳ و ۹ دارای بدترین وضعیت هستند (Mokhtari, 2019). در مطالعه‌ای با عنوان ارزش‌های هویتی در شهرهای آرام ترکیه، یافته‌های پژوهش بر اهمیت ارزش‌های هویتی تأکید دارد (Konan & Varolgunes, 2018). در مطالعه‌ای با عنوان آموزش و توانمندسازی در شهرهای آرام، یافته‌های پژوهش اهمیت آموزش و توانمندسازی ساکنان شهرهای آرام را مطرح نموده است (Brown & Jung, 2018). در مطالعه‌هایی با عنوان فرصت‌های رشد محله آرام و مشارکت عمومی در چین، یافته‌های پژوهش بر فرصت‌های رشد محله آرام و مشارکت عمومی متمرکز است (Shi, et al., 2019; Zhang, et al., 2019).

مشارکت ضعیف و مستمر شهروندان در محله باغ فیض، تراکم بالای جمعیتی و ساخت‌وسازهای بی‌رویه، افت میزان سرانه فضاهای سبز محله‌ای، خلل در زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی، وجود آلودگی صوتی و هوای بالا، لزوم بررسی علمی و منطقی این موضوع را دوچندان ساخته است و با ایده محله آرام در تضاد است. از سوی دیگر، ضعف در طراحی و برنامه‌ریزی محله‌ای، از جمله پیاده‌روها و فرصت‌های تعاملات اجتماعی، امنیت عابران پیاده را تهدید کرده و مانع از حس تعلق و مشارکت اجتماعی در سطح محله شده است و با نارضایتی اجتماعی، افزایش استرس در بین ساکنان محله همراه است که نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و مداخله هدفمند است. پژوهش حاضر، با تبیین بیش‌ازپیش نقش شهروندان در فرآیندهای برنامه‌ریزی شهری، ایجاد الگویی قابل‌تعمیم برای سایر محله‌های تهران و شهرهای کشور، ارائه بینش‌های جدید برای سیاست‌گذاران شهری، طراحان و برنامه‌ریزان شهری و نهادهای مسئول توسعه شهری و زمینه‌ساز بهبود فرآیندهای مشارکتی در تحقق محله آرام خواهد بود. علاوه بر این، توجه کمتر به نقش متخصصان شهری در فرآیندهای برنامه‌ریزی و شکل‌گیری محله آرام، تمرکز ناکافی بر جنبه‌های فنی و زیرساختی، خلأ پژوهشی را تبیین ساخته است. برخلاف بسیاری از پژوهش‌های پیشین که در حیطه شهری پرداخته‌اند، این پژوهش محله را به‌عنوان واحد اصلی تحلیل انتخاب کرده و به‌طور خاص محله باغ فیض منطقه پنج تهران را مورد مطالعه قرار داده است. هیچ مطالعه‌ای به‌طور مستقیم به تبیین اثرگذاری مؤلفه‌های مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام با تمرکز بر محله باغ فیض نپرداخته و این خلأ پژوهشی نیاز به پاسخ منطقی داشته است. نوآوری اصلی این تحقیق در توجه ویژه به نقش و مشارکت حرفه‌ای شهروندان است. این پژوهش با ترکیب مفهوم مشارکت شهروندان و مفهوم «محله آرام»، امکان ارائه تحلیل‌های دقیق‌تر و کاربردی‌تر را فراهم کرده است و مبنایی برای مطالعات آینده در سایر محلات شهری تهران و سایر شهرها است. هدف کلی این پژوهش تبیین و تحلیل نقش و تأثیرگذاری مشارکت شهروندان در تحقق اهداف محله آرام در محله باغ فیض است و سؤال اصلی پژوهش عبارت است از: مشارکت شهروندان چگونه بر تحقق محله آرام در محله باغ فیض منطقه پنج تهران تأثیر گذاشته و چه راهکارهایی برای بهبود این مشارکت وجود دارد؟

مواد و روش‌ها

محدوده مورد مطالعه

محله باغ فیض در شرق منطقه ۵ شهرداری تهران، از دو بخش اصلی تشکیل شده است: بافت قدیمی در مرکز و بافت نوسازی که اطراف آن را احاطه کرده است. این محله با قدمتی حدود ۴۰ سال، در سال ۱۳۹۰ جمعیتی معادل ۴۷۰۹۸ نفر داشته است. توسعه آن از دهه ۵۰ با ایجاد زیرساخت‌هایی نظیر برق و آب آغاز شده و در دهه ۶۰ به اوج خود رسیده است (Municipality of District Five, 2009). هسته اولیه محله شامل ده باغ فیض در محدوده فعلی میدان باغ فیض تا امامزاده بوده که خیابان ناطق نوری کنونی را در برمی‌گیرد. این محله نمونه‌ای از ترکیب بافت‌های قدیمی و جدید شهری به شمار می‌آید و امکان تحلیل تأثیر مشارکت شهروندان در چنین ساختار دوگانه‌ای را فراهم می‌آورد. محله باغ فیض گذار از بافت روستایی به شهری را تجربه کرده و این تغییرات در زیرساخت‌ها، امکانات رفاهی و سبک زندگی ساکنان قابل‌مشاهده است. بافت قدیمی محله دارای ویژگی‌هایی همچون کوچه‌های باریک، ساختمان‌های کوتاه‌تر و تراکم جمعیتی کمتر است، در حالی که بافت جدید از خیابان‌های عریض‌تر، ساختمان‌های مرتفع‌تر و زیرساخت‌های مدرن برخوردار است. تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی میان ساکنان این دو بافت بر الگوهای مشارکت شهری اثرگذار بوده و زمینه مناسبی برای بررسی رابطه میان مشارکت شهروندان و تحقق محله آرام در این محله فراهم می‌سازد.

شکل ۱. موقعیت جغرافیایی محله باغ فیض منطقه پنج شهرداری تهران (منبع: پژوهش، ۱۴۰۴)

روش پژوهش

در این پژوهش، روش‌شناسی بر اساس هدف کاربردی و روش تحلیلی-توصیفی تنظیم شده است که برای جمع‌آوری اطلاعات و تدوین مبانی نظری از روش ترکیبی کتابخانه‌ای-میدانی استفاده شده است. رویکرد کمی و به‌طور خاص مدل معادلات ساختاری برای تبیین اثرگذاری مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام به کار گرفته شده است. چارچوب نظری و پرسشنامه بر اساس ادبیات و نظریه‌های مرتبط با مشارکت شهروندان و محله آرام طراحی شده که شامل متغیرهای مستقل (مشارکت شهروندان) و متغیر وابسته (محله آرام) بوده است. گزینه‌های پاسخ سؤالات پرسش‌نامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای درجه‌ای لیکرت تنظیم گردیده و علاوه بر ۵۶ سؤال اصلی، سؤالاتی نیز برای سنجش ویژگی‌های جمعیت شناختی شامل وضعیت تحصیلی و جنسیت طراحی شده است. برای بررسی روایی سازه متغیرهای تحقیق از آزمون معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار Smartpls4 استفاده شده و برای ارزیابی پایایی سؤال‌های پرسشنامه از آزمون آلفای کرون باخ بهره گرفته شده که ضریب بالاتر از ۰/۷ به دست آمده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کارشناسان و مهندسان شهرسازی فعال ۲۴۶ نفر در محدوده محله باغ فیض منطقه پنج شهرداری تهران شناسایی شد که به‌عنوان متخصصان مستقیم در زمینه شهرسازی، قادر به ارزیابی دقیق مؤلفه‌های مشارکت شهروندان و تأثیر آن بر تحقق محله آرام هستند. انتخاب این جامعه آماری به دلیل تخصص حرفه‌ای و آگاهی عمیق از فرآیندهای شهرسازی و طراحی شهری انجام شده که امکان ارائه پاسخ‌های معتبر و دقیق در زمینه مشارکت شهروندان را فراهم آورده است. با توجه به پیچیدگی موضوع پژوهش و نیاز به بررسی روابط چندوجهی بین متغیرها، از فرمول کوکران برای تعیین حجم نمونه استفاده شده که ۱۵۴ نفر به‌عنوان حجم نمونه محاسبه گردیده است. تحلیل داده‌ها توسط نرم‌افزار Smartpls4 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است و اندازه نمونه آماری قدرت آماری کافی برای آزمون فرضیه‌ها را دارا بوده است (جدول ۱).

جدول ۱. متغیرهای پژوهش (منبع: نگارنده، ۱۴۰۴)

References	شاخص‌ها	معیار
Lissandrello et al,2023	بهره‌گیری از فناوری‌های نوین	مشارکت شهرسازان
Othengrafen et al,2023	مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری	
Khaliji and Jafarpour, 2024	توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی	
Zheng and Zheng, 2022	قابلیت دسترسی و تحرک	
et al, 2024 Fan,	روش‌های نوین در طراحی و ساخت	
et al, 2024 Naz,	ارتقای امکانات آموزشی	
Arizapa, et al, 2025	زیرساخت‌های جایابی و دسترسی	
Mulyani, et al, 2024	مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری	
Karavaeva,2024	همکاری با طرح‌های توسعه شهری	
Xu, et al, 2024	تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری	
et al, 2024 Chen,	نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان	
Nursanty et al, 2023	احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی	
Cybur, Agnieszka et al,2016	همکاری با مقامات محلی	
Iversen,2018	ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان	
Ananda,2022	ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری	
Iversen,2018	فرصت‌های شغلی و اقتصادی	
Fan, et al,2024	تعامل و جلب مشارکت ساکنان	
Yoon, 2024	مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی	
Fu, et al,2023	مشارکت در طراحی شهری	
Souici,2023	ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی	
Husin, et al,2025	رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست	
Albrecht, 2015	ایجاد محیط شهری سرزنده	
Makkonen, et al,2024	ایجاد محیط شهری سرزنده	
Albrecht, 2015	بهبود کیفیت زندگی محلی	
Yoon, 2024	تقویت هویت و اقتصاد محلی	شهر آرام محله آرام
Parameswara, et al,2021	تقویت هویت و اقتصاد محلی	
MEP,2020	تقویت هویت و اقتصاد محلی	
Zbrueva and Maltseva, 2024	حفاظت از محیط‌زیست	
Gaikwad and Sathe, 2024	حفاظت از محیط‌زیست	
Kuleva, et al,2024	سبک زندگی سالم	

نتایج و بحث

ارزیابی و معرفی مدل

در جدول ۲، نتایج تحلیل عاملی تأییدی و مدل معادلات ساختاری را برای بررسی اثرگذاری مشارکت شهرسازان در تحقق محله آرام در محله باغ فیض منطقه پنج شهر تهران ارائه شده است. این مدل شامل ۲۱ متغیر مستقل، یک متغیر مستقل اصلی (مشارکت شهرسازان)، یک متغیر وابسته اصلی (محله آرام) و پنج متغیر وابسته فرعی است که در قالب ۵۶ گویه مورد سنجش قرار گرفته‌اند. بارهای عاملی متغیرها بین ۰/۵۰۸ تا ۰/۹۹۸، متغیر بوده و نشان‌دهنده روابط قوی بین گویه‌ها و سازه‌های مربوطه است. متغیرهای مستقل شامل عواملی چون بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، همکاری با طرح‌های توسعه شهری، توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی، قابلیت دسترسی و تحرک و سایر عوامل مؤثر بر مشارکت شهرسازان در فرآیند توسعه شهری هستند. ضرایب مسیر ارائه شده در جدول، قدرت تأثیرگذاری هر یک از متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته اصلی را نشان دهد. بالاترین ضریب مسیر مربوط به متغیر «ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی» با مقدار ۰/۸۵۰ است که نشان‌دهنده تأثیر قابل توجه این عامل بر تحقق محله آرام است. سایر متغیرهای مؤثر شامل «قابلیت دسترسی و تحرک ۰/۸۵۸»، مسئولیت‌پذیری در اقدامات

شهری ۸۲۶/، نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان ۸۱۶/، و تقویت و حفظ اقتصاد محلی ۸۰۹/» هستند. متغیرهای وابسته فرعی نیز شامل تقویت و حفظ اقتصاد محلی، ایجاد مدیریت شهری سازنده، بهبود کیفیت زندگی محلی، سبک زندگی سالم و حفاظت از محیط‌زیست است که هر یک با ضرایب مسیر متفاوتی بر محله آرام اثرگذارند (جدول ۲).

جدول ۲. بارهای عاملی سازه‌های پژوهش (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴)

کد	عنوان متغیر	نوع متغیر	بار عاملی	ضریب مسیر
q1	بهره‌گیری از فناوری‌های نوین	مستقل	۰/۹۹۸	۰/۷۶۵
q2			۰/۹۹۸	
q3	همکاری با طرح‌های توسعه شهری	مستقل	۰/۹۸۶	۰/۴۲۹
q4			۰/۹۹۳	
q5	توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی	مستقل	۰/۹۲۸	۰/۷۳۴
q6			۰/۹۷۱	
q7	قابلیت دسترسی و تحرک	مستقل	۰/۸۷۹	۰/۸۵۸
q8			۰/۹۰۲	
q9	رویش‌های نوین در طراحی و ساخت	مستقل	۰/۹۰۹	۰/۴۲۰
q10			۰/۸۸۹	
q11	مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری	مستقل	۰/۸۹۰	۰/۸۲۶
q12			۰/۸۶۳	
q13	ارتقای امکانات آموزشی	مستقل	۰/۹۴۴	۰/۷۸۱
q14			۰/۸۶۰	
q15	زیرساخت‌های جابه‌جایی و دسترسی	مستقل	۰/۶۸۶	۰/۴۵۴
q16			۰/۵۶۱	
q17	ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی	مستقل	۰/۸۳۲	۰/۸۵۰
q18			۰/۹۱۴	
q19	مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری	مستقل	۰/۹۰۸	۰/۷۴۶
q20			۰/۸۷۶	
q21	مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی	مستقل	۰/۸۶۶	۰/۸۰۴
q22			۰/۷۸۷	
q23	رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست	مستقل	۰/۷۹۳	۰/۴۸۷
q24			۰/۸۹۶	
q25	مشارکت در طراحی شهری	مستقل	۰/۹۲۵	۰/۵۵۳
q26			۰/۵۶۶	
q27	تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری	مستقل	۰/۸۴۶	۰/۴۵۱
q28			۰/۹۰۸	
q29	ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری	مستقل	۰/۸۹۲	۰/۷۰۵
q30			۰/۸۵۹	
q31	نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان	مستقل	۰/۹۰۰	۰/۸۱۶
q32			۰/۵۰۸	
q33	ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان	مستقل	۰/۸۰۴	۰/۷۶۶
q34			۰/۸۴۸	
q35	احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی	مستقل	۰/۸۳۱	۰/۴۳۲
q36			۰/۸۰۲	
q37	همکاری با مقامات محلی	مستقل	۰/۸۰۷	۰/۷۱۵
q38			۰/۸۸۹	
q39	فرصت‌های شغلی و اقتصادی	مستقل	۰/۸۵۳	۰/۴۸۶
q40			۰/۸۹۳	
q41	تعامل و جذب مشارکت ساکنان	مستقل	۰/۷۹۰	۰/۴۷۴

کد	عنوان متغیر	نوع متغیر	بار عاملی	ضریب مسیر
q42			.۷۴۲	
q43	مشارکت شهروندان	مستقل اصلی	.۷۱۳	.۶۸۴
q44			.۸۷۲	
q45	محله آرام	وابسته اصلی	.۸۷۶	—
q46			.۸۷۷	
q47	تقویت و حفظ اقتصاد محلی	وابسته	.۸۹۰	.۸۰۹
q48			.۹۲۹	
q49	ایجاد مدیریت شهری سازنده	وابسته	.۵۷۲	.۷۵۶
q50			.۷۵۲	
q51	بهبود کیفیت زندگی محلی	وابسته	.۸۸۵	.۵۳۱
q52			.۷۵۴	
q53	سبک زندگی سالم	وابسته	.۸۶۴	.۴۷۷
q54			.۸۵۷	
q55	حفاظت از محیط زیست	وابسته	.۸۳۸	.۴۴۶
q56			.۸۵۰	

متغیرهایی با آلفای کرونباخ بالاتر از ۸. شامل بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با ضریب ۹۹۶٪، تقویت و هویت اقتصاد محلی با ضریب ۸۹۴٪، توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی با ضریب ۸۹۷٪، ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی با ضریب ۸۹۶٪، همکاری با طرح‌های توسعه شهری با ضریب ۸۷۹٪ و سایر متغیرهایی هستند که پایایی درونی بسیار مطلوبی دارند. متغیرهایی با آلفای کرونباخ بین ۷ و ۸. شامل احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی با ضریب ۸۰۲٪، ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری با ضریب ۷۹۶٪، ایجاد محیط شهری سرزنده با ضریب ۷۷۲٪، حفاظت از محیط زیست با ضریب ۷۹۷٪ و مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری با ضریب ۸۰۰٪ از پایایی درونی قابل‌قبولی برخوردارند. متغیرهایی با آلفای کرونباخ کمتر از ۷. شامل تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری با ضریب ۷۰۵٪، رعایت اصول پایداری و محیط زیست با ضریب ۷۱۲٪ و مشارکت شهروندان با ضریب ۷۳۵٪، پایایی نسبتاً پایین‌تری نشان می‌دهند. ضریب پایایی ترکیبی نیز به‌عنوان شاخص دیگری در ارزیابی پایایی مقیاس در مدل‌های معادلات ساختاری استفاده شده است (جدول ۳).

جدول ۳. پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ شاخص‌های تحقیق (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴)

متغیرهای تحقیق	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی	.۸۰۲	.۸۰۰
ارتقای امکانات آموزشی	.۷۸۴	.۸۹۸
ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری	.۷۹۶	.۸۶۸
ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان	.۷۳۶	.۸۱۱
ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی	.۸۹۶	.۸۶۵
ایجاد محیط شهری سرزنده	.۷۷۲	.۸۱۷
بهبود کیفیت زندگی محلی	.۸۳۱	.۸۰۵
بهره‌گیری از فناوری‌های نوین	.۹۹۶	.۹۹۸
تعامل و جلب مشارکت ساکنان	.۷۹۹	.۷۴۰
تقویت و هویت اقتصاد محلی	.۸۹۴	.۹۰۶
تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری	.۷۰۵	.۸۷۰
توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی	.۸۹۷	.۹۴۹
حفاظت از محیط زیست	.۷۹۷	.۸۳۲
رعایت اصول پایداری و محیط زیست	.۷۱۲	.۸۳۴
روش‌های نوین در طراحی و ساخت	.۷۶۴	.۸۹۴
زیرساخت‌های جابجایی و دسترسی	.۸۹۱	.۸۶۶
سبک زندگی سالم	.۷۵۰	.۸۵۱

متغیرهای تحقیق	آلفای کرون باخ	پایایی ترکیبی
محله آرام	.۷۹۸	.۸۶۹
فرصت‌های شغلی و اقتصادی	.۸۹۰	.۸۶۵
قابلیت دسترسی و تحرک	.۸۴۰	.۸۸۵
مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری	.۸۰۰	.۸۶۹
مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری	.۸۴۶	.۸۸۷
مشارکت در طراحی شهری	.۸۵۹	.۸۹۱
مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی	.۷۴۳	.۸۱۲
مشارکت شهروندان	.۷۳۵	.۷۷۴
نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان	.۷۴۰	.۸۴۵
همکاری با طرح‌های توسعه شهری	.۸۷۹	.۹۸۹
همکاری با مقامات محلی	.۷۱۷	.۸۳۷

روابط معنادار بین متغیرها

داده‌های جدول ۴ با استفاده از تحلیل‌های آماری و نرم‌افزار SmartPLS استخراج شده است. در این تحلیل‌ها، روابط بین متغیرها با مدل‌سازی معادلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفته و ستون سوم جدول، آماره تی را برای هر رابطه نشان می‌دهد. مقادیر آماره تی در بازه ۲/۳۹۶ تا ۱۹/۸۱۳ قرار داشته و مقادیر بالای آن بیانگر معناداری روابط است. این آماره مشخص می‌سازد که تفاوت میانگین‌ها یا رابطه خطی بین متغیرها در سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ قابل توجه است. روابط بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته «مشارکت شهروندان» و همچنین بین «محله آرام» و سایر متغیرها از نظر آماری معنادار هستند، اما میزان معناداری در این روابط متفاوت است. برای نمونه، رابطه بین «محله آرام» و «تقویت و هویت اقتصاد محلی» $p=0/000$ به‌عنوان رابطه‌ای بسیار معنادار گزارش شده است، درحالی‌که رابطه بین احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی و مشارکت شهروندان $p=0/004$ معناداری کمتری نشان داده است. روابط میان سازه‌ها در مدل با مقدار آماره تی بیش از ۱/۹۶ تأیید شده و فرضیه‌های پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد قابل پذیرش هستند. بر اساس جدول ۴، اثرگذاری تمامی مؤلفه‌ها بر «مشارکت شهروندان» و «محله آرام» مورد تأیید قرار گرفته است.

جدول ۴. آماره تی و انحراف معیار میان متغیرهای پژوهش (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴)

روابط بین متغیرها	انحراف معیار	آماره تی	سطح معناداری
احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی -> مشارکت شهروندان	.۰۸	۲/۳۹۶	.۰۰۴
ارتقای امکانات آموزشی -> مشارکت شهروندان	.۱۰۵	۴/۷۷۲	.۰۰۰
ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری -> مشارکت شهروندان	.۰۷۷	۲/۶۵۹	.۰۰۳
ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان -> مشارکت شهروندان	.۰۷۷	۷/۸۵۶	.۰۰۲
ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی -> مشارکت شهروندان	.۰۷۸	۴/۴۶۱	.۰۰۳
بهره‌گیری از فناوری‌های نوین -> مشارکت شهروندان	.۳۸۲	۷/۱۶۹	.۰۰۲
تعامل و جلب مشارکت ساکنان -> مشارکت شهروندان	.۰۵۲	۲/۴۰۷	.۰۰۱
تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری -> مشارکت شهروندان	.۰۸۲	۴/۲۶۴	.۰۰۱
توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی -> مشارکت شهروندان	.۱۸۱	۴/۲۸۸	.۰۰۲
رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست -> مشارکت شهروندان	.۰۶۱	۸/۰۰۸	.۰۰۲
روش‌های نوین در طراحی و ساخت -> مشارکت شهروندان	.۰۸۵	۷/۲۴۰	.۰۰۰
زیرساخت‌های جابجایی و دسترسی -> مشارکت شهروندان	.۰۵۹	۲/۶۰۸	.۰۰۳
محله آرام -> ایجاد محیط شهری سرزنده	.۰۵۲	۱۴/۴۱۲	.۰۰۱
محله آرام -> بهبود کیفیت زندگی محلی	.۰۷۶	۶/۹۸۸	.۰۰۰
محله آرام -> تقویت و هویت اقتصاد محلی	.۰۴۱	۱۹/۸۱۳	.۰۰۰
محله آرام -> حفاظت از محیط‌زیست	.۰۷۰	۶/۳۶۱	.۰۰۰

روابط بین متغیرها	انحراف معیار	آماره تی	سطح معناداری
محله آرام - سبک زندگی سالم	۰/۸۰	۵/۹۸۷	۰/۰۰۰
فرصت‌های شغلی و اقتصادی - مشارکت شهروندان	۰/۸۰	۷/۰۷۵	۰/۰۰۰
قابلیت دسترسی و تحرک - مشارکت شهروندان	۰/۱۵۸	۸/۳۶۵	۰/۰۰۰
مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری - مشارکت شهروندان	۰/۱۱۳	۸/۹۹۲	۰/۰۰۴
مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری - مشارکت شهروندان	۰/۰۶۲	۲/۷۴۹	۰/۰۰۰
مشارکت در طراحی شهری - مشارکت شهروندان	۰/۰۹۹	۵/۵۹۸	۰/۰۰۰
مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی - مشارکت شهروندان	۰/۰۵۰	۴/۰۷۴	۰/۰۰۰
مشارکت شهروندان - محله آرام	۰/۰۵۶	۱۲/۲۴۳	۰/۰۰۰
نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان - مشارکت شهروندان	۰/۰۴۴	۴/۳۷۳	۰/۰۰۰
همکاری با طرح‌های توسعه شهری - مشارکت شهروندان	۰/۴۷۷	۲/۴۸۰	۰/۰۰۰
همکاری با مقامات محلی - مشارکت شهروندان	۰/۰۶۳	۴/۸۱۵	۰/۰۰۰

معیار R Squares یا R²

بر اساس جدول ۵، ضریب تعیین برای متغیرهای مختلف بین ۰/۴۶۸ تا ۰/۹۱۴ متغیر است، به طوری که مقادیر بالاتر R² نشان‌دهنده تأثیر بیشتر متغیرها بر کیفیت زندگی شهری است. شاخص پیش‌بینی نیز در بازه ۰/۴۲۹ تا ۰/۸۳۷ قرار داشته و توانایی مدل در پیش‌بینی متغیر وابسته را نمایان می‌سازد. متغیر ایجاد محیط شهری سرزنده با ضریب تعیین ۰/۵۷۲ و شاخص پیش‌بینی ۰/۴۳۶ حاکی از وجود ارتباط قابل توجه و توانایی پیش‌بینی متوسط مدل است. بهبود کیفیت زندگی محلی با ضریب تعیین ۰/۴۸۲ و شاخص پیش‌بینی ۰/۵۵۲ ارتباطی متوسط و توانایی پیش‌بینی مطلوب مدل را نشان می‌دهد. تقویت اقتصاد محلی ضریب تعیین ۰/۶۵۴ و شاخص پیش‌بینی ۰/۵۸۴ را به خود اختصاص داده است که حاکی از ارتباط قوی و توانایی پیش‌بینی مناسب است. حفاظت از محیط‌زیست با ضریب تعیین ۰/۷۹۸ و شاخص پیش‌بینی ۰/۴۵۴ ارتباطی بسیار قوی اما توانایی پیش‌بینی پایین‌تر مدل را نشان می‌دهد. سبک زندگی سالم با ضریب تعیین ۰/۵۲۸ و شاخص پیش‌بینی ۰/۴۲۹ بیانگر ارتباط و پیش‌بینی در سطح متوسط است. محله آرام با ضریب تعیین ۰/۴۶۸ و شاخص پیش‌بینی ۰/۶۰۷ ارتباطی متوسط و توانایی پیش‌بینی مطلوب مدل را نشان می‌دهد. درنهایت، مشارکت شهروندان با ضریب تعیین ۰/۹۱۴ و شاخص پیش‌بینی ۰/۸۳۷ بالاترین ارتباط و توانایی پیش‌بینی عالی مدل را نشان داده است. این نتایج نشان می‌دهد که مشارکت شهروندان بیشترین تأثیر را بر کیفیت زندگی شهری داشته و حفاظت از محیط‌زیست، علی‌رغم ارتباط بالا با متغیر وابسته، از توانایی پیش‌بینی کمتری برخوردار است (جدول ۵).

جدول ۵. نتایج معیار Q² و R Square (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴)

متغیرها	R Square	Q ² _predict
ایجاد محیط شهری سرزنده	۰/۵۷۲	۰/۴۳۶
بهبود کیفیت زندگی محلی	۰/۴۸۲	۰/۵۵۲
تقویت و هویت اقتصاد محلی	۰/۶۵۴	۰/۵۸۴
حفاظت از محیط‌زیست	۰/۷۹۸	۰/۴۵۴
سبک زندگی سالم	۰/۵۲۸	۰/۴۲۹
محله آرام	۰/۴۶۸	۰/۶۰۷
مشارکت شهروندان	۰/۹۱۴	۰/۸۳۷

طبق جدول ۶، متغیرهای مختلف تأثیر مثبتی بر مشارکت شهروندان دارند. احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی با ضریب ۲/۳۹۶ از طریق ایجاد حس تعلق و مسئولیت‌پذیری، زمینه ارتقای مشارکت را فراهم آورده است. ارتقای امکانات آموزشی با ضریب ۴/۷۷۲ اثر قوی‌تری داشته و آگاهی و مشارکت شهروندان را افزایش داده است. کیفیت معماری و منظر شهری با ضریب ۲/۶۵۹ و ایجاد فضاهای امن با ضریب ۷/۸۵۶ از طریق تقویت حس امنیت و زیبایی‌شناسی، مشارکت را تقویت نموده‌اند. علاوه بر این، ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی با ضریب ۴/۴۶۱ از طریق فراهم‌سازی محیط تعامل،

مشارکت شهروندان را بهبود بخشیده است. بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با ضریب ۷/۱۶۹ و تعامل با ساکنان با ضریب ۴/۲۶۴ از طریق افزایش شفافیت و ارتباط مؤثر، مشارکت را گسترش داده‌اند. کیفیت و سرزندگی شهری با ضریب ۴/۲۶۴ و تنوع گروه‌های اجتماعی با ضریب ۴/۲۸۸ با توجه به نیازهای گوناگون اجتماعی، تبعیض را کاهش و مشارکت را ارتقا داده‌اند. اصول پایداری با ضریب ۸,۰۰۸ و روش‌های نوین طراحی با ضریب ۷/۲۴۰ از طریق ایجاد فضاهای پایدار و کارآمد، تأثیرات مثبتی بر مشارکت گذاشته‌اند. زیرساخت‌های جابه‌جایی با ضریب ۲/۶۰۸ و فرصت‌های اقتصادی با ضریب ۷/۰۷۵ از طریق افزایش رضایت و امنیت اقتصادی شهروندان، مشارکت را تقویت نموده‌اند. مسئولیت‌پذیری شهری با ضریب ۸/۹۹۲ و مشارکت در تصمیم‌گیری و طراحی شهری با ضرایب ۲/۷۴۹ و ۵/۵۹۸ اعتماد و نقش متخصصان را افزایش داده و بر فرآیند مشارکت اثرگذار بوده‌اند. همچنین، مدیریت فضاهای عمومی با ضریب ۴/۰۷۴، نیازهای اجتماعی و فرهنگی با ضریب ۴/۳۷۳ و همکاری با مقامات محلی با ضریب ۴/۸۱۵ بسترهای بهبود مشارکت شهری را فراهم آورده‌اند. رویکرد محله آرام نیز نقش قابل‌توجهی در تقویت اقتصاد محلی با ضریب ۱۹/۸۱۳، بهبود کیفیت زندگی با ضریب ۶/۹۸۸، حفاظت از محیط‌زیست با ضریب ۳/۶۱۶ و ترویج سبک زندگی سالم با ضریب ۵/۹۸۷ داشته است. این رویکرد از طریق کاهش آلودگی و ترافیک و افزایش تعاملات اجتماعی، شرایط زندگی شهری را بهبود بخشیده است (جدول ۶).

جدول ۶. مقادیر ضریب مسیر، عوامل مستقل و وابسته (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۴۰۴)

روابط بین متغیرها	عامل مستقل	عامل وابسته	ضرایب مسیر
احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی - مشارکت شهروندان	احترام به هویت محلی و میراث فرهنگی	مشارکت شهروندان	۲/۳۹۶
ارتقای امکانات آموزشی - مشارکت شهروندان	ارتقای امکانات آموزشی	مشارکت شهروندان	۴/۷۷۲
ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری - مشارکت شهروندان	ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری	مشارکت شهروندان	۲/۶۵۹
ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان - مشارکت شهروندان	ایجاد فضاهای امن و دوستدار شهروندان	مشارکت شهروندان	۷/۸۵۶
ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی - مشارکت شهروندان	ایجاد فضاهای عمومی و تفریحی	مشارکت شهروندان	۴/۴۶۱
بهره‌گیری از فناوری‌های نوین - مشارکت شهروندان	بهره‌گیری از فناوری‌های نوین	مشارکت شهروندان	۷/۱۶۹
تعامل و جلب مشارکت ساکنان - مشارکت شهروندان	تعامل و جلب مشارکت ساکنان	مشارکت شهروندان	۲/۴۰۷
تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری - مشارکت شهروندان	تمرکز بر کیفیت و سرزندگی شهری	مشارکت شهروندان	۴/۲۶۴
توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی - مشارکت شهروندان	توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی	مشارکت شهروندان	۴/۲۸۸
رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست - مشارکت شهروندان	رعایت اصول پایداری و محیط‌زیست	مشارکت شهروندان	۸/۰۰۸
روش‌های نوین در طراحی و ساخت - مشارکت شهروندان	روش‌های نوین در طراحی و ساخت	مشارکت شهروندان	۷/۲۴۰
زیرساخت‌های جابه‌جایی و دسترسی - مشارکت شهروندان	زیرساخت‌های جابه‌جایی و دسترسی	مشارکت شهروندان	۲/۶۰۸
محله آرام - ایجاد محیط شهری سرزنده	محله آرام	ایجاد محیط شهری سرزنده	۱۴/۴۱۲
محله آرام - بهبود کیفیت زندگی محلی	محله آرام	بهبود کیفیت زندگی محلی	۶/۹۸۸
محله آرام - تقویت و هویت اقتصاد محلی	محله آرام	تقویت و هویت اقتصاد محلی	۱۹/۸۱۳
محله آرام - حفاظت از محیط‌زیست	محله آرام	حفاظت از محیط‌زیست	۶/۳۶۱
محله آرام - سبک زندگی سالم	محله آرام	سبک زندگی سالم	۵/۹۸۷
فرصت‌های شغلی و اقتصادی - مشارکت شهروندان	فرصت‌های شغلی و اقتصادی	مشارکت شهروندان	۷/۰۷۵
قابلیت دسترسی و تحرک - مشارکت شهروندان	قابلیت دسترسی و تحرک	مشارکت شهروندان	۸/۳۶۵
مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری - مشارکت شهروندان	مسئولیت‌پذیری در اقدامات شهری	مشارکت شهروندان	۸/۹۹۲
مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری - مشارکت شهروندان	مشارکت در تصمیم‌گیری‌های شهری	مشارکت شهروندان	۲/۷۴۹
مشارکت در طراحی شهری - مشارکت شهروندان	مشارکت در طراحی شهری	مشارکت شهروندان	۵/۵۹۸
مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی - مشارکت شهروندان	مشارکت در مدیریت فضاهای عمومی	مشارکت شهروندان	۴/۰۷۴
مشارکت شهروندان - محله آرام	مشارکت شهروندان	محله آرام	۱۲/۲۴۳
نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان - مشارکت شهروندان	نیازهای اجتماعی و فرهنگی ساکنان	مشارکت شهروندان	۴/۳۷۳
همکاری با طرح‌های توسعه شهری - مشارکت شهروندان	همکاری با طرح‌های توسعه شهری	مشارکت شهروندان	۲/۴۸۰

روابط بین متغیرها	عامل مستقل	عامل وابسته	ضرایب مسیر
همکاری با مقامات محلی - مشارکت شهروندان	همکاری با مقامات محلی	مشارکت شهروندان	۴/۸۱۵

نتیجه گیری

این مقاله باهدف بررسی تأثیر مؤلفه‌های مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام، در محدوده محله باغ فیض منطقه ۵ تهران، انجام شده است. مشارکت متخصصان شهری در شهرهای آرام منجر به کاهش پیچیدگی‌های زندگی شهروندان، بهبود کیفیت زندگی و ایجاد فضایی با آرامش، آسایش و سلامت روحی است. در محله باغ فیض، مشارکت شهروندان در کاهش آلودگی‌ها، بهبود کیفیت هوا، ایجاد فضاهای سبز و عمومی و افزایش حس امنیت و آرامش نقش اساسی دارد. بافت دوگانه محله (قدیمی و جدید) موجب تفاوت در روش‌های مشارکت است؛ بافت قدیمی دارای روابط اجتماعی مستحکم‌تری بوده، اما بافت جدید با تنوع جمعیتی، مشارکت را با چالش بیشتری همراه ساخته و نیازمند توجه ویژه متخصصان شهری است. تحلیل یافته‌ها نشان دهنده اهمیت مشارکت شهروندان و ذی‌نفعان در طراحی و برنامه‌ریزی، همکاری مؤثر با مسئولان منطقه، زیرساخت‌های حمل‌ونقل کارآمد و توجه به تنوع گروه‌های اجتماعی است. بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نیز شفافیت و کارایی سیاست‌های شهری را بهبود بخشیده و محیطی آرام و بدون دغدغه ایجاد نموده است. مقایسه یافته‌های پژوهش‌های مختلف با وضعیت محله باغ فیض، درک بهتری از نقش مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام در این محله فراهم آورده است.

یافته‌های پژوهش (Raeisi et al, 2022) در زمینه اهمیت حفاظت از محیط‌زیست و حمایت از تولیدات محلی قابلیت کاربرد در برنامه‌ریزی برای محله باغ فیض را دارد. با توجه به این یافته‌ها، برنامه‌هایی برای کاشت درخت، مدیریت پسماند و حمایت از کسب‌وکارهای محلی در محله قابل اجرا است. یافته‌های پژوهش (Mansoori, 2023) در زمینه اهمیت اجتماع محلی و مهمان‌نوازی منجر به ایجاد برنامه‌هایی برای تقویت روابط اجتماعی در محله خواهد شد. مقایسه یافته‌های پژوهش‌های مختلف با وضعیت محله باغ فیض با پژوهش (Shi et al, 2019) در زمینه اهمیت تجزیه و تحلیل سامانمند برای درک بهتر وضعیت محله آرام قابلیت استفاده در برنامه‌ریزی برای محله باغ فیض را دارد. یافته‌های پژوهش (Zhang et al, 2019) با برآیند پژوهش حاضر نشان دهنده اهمیت مشارکت متخصصان شهری در حفاظت از میراث فرهنگی و احیای بافت قدیمی محله باغ فیض است. تفاوت اساسی پژوهش حاضر با مطالعات پیشین در تمرکز بر مشارکت شهروندان در شکل‌گیری محله آرام نهفته است، درحالی‌که سایر پژوهش‌ها بر شاخص‌های محله آرام، نقش سنت‌های فرهنگی و ارزیابی وضعیت موجود متمرکز بوده‌اند. تمامی این پژوهش‌ها بر نقش و اهمیت جنبش محله آرام تأکید داشته‌اند؛ به طوری که شاخص‌های مشارکت شهروندان همچون مشارکت در طراحی و برنامه‌ریزی شهری، همکاری با مقامات محلی و ذی‌نفعان از جمله موضوعاتی بوده‌اند که مشارکت شهروندان به صورت مستمر و فعالانه در فرآیندهای تصمیم‌گیری و شکل‌گیری محیطی آرام و باکیفیت زندگی برای شهروندان را افزایش داده است. نتایج تحقیق نشان دهنده نقش کلیدی مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام در محله باغ فیض است. برنامه‌ریزی مشارکتی، آموزش شهروندان و ایجاد فضاهای مناسب برای تعامل و مشارکت از عوامل مهم در این زمینه محسوب می‌شوند. در بافت قدیمی، روابط اجتماعی مستحکم‌تر امکان استفاده از روش‌های مشارکتی محلی و ارتباطات مستقیم بین ساکنین و مسئولین محلی را فراهم ساخته است. در بافت جدید، تراکم جمعیت بیشتر و تنوع جمعیتی بالاتر، استفاده از روش‌های مشارکتی مدرن مانند پلتفرم‌های مشارکتی برخط و شبکه‌های اجتماعی را ضروری ساخته است. تحقق محله آرام در محله باغ فیض نیازمند توجه ویژه به ویژگی‌های خاص هر بافت و طراحی برنامه‌های مشارکتی متناسب با این ویژگی‌ها است. عدم دسترسی به داده‌های موثق در ارتباط با شاخص‌های مشارکت شهروندان از محدودیت‌های تحقیق محسوب می‌شود. علی‌رغم بررسی‌های انجام‌شده در حوزه علوم مختلف، تأثیر مشارکت شهروندان و عوامل تأثیرگذار در شکل‌گیری محله آرام تاکنون

مورد مطالعه قرار نگرفته است. تحقیق حاضر از لحاظ ماهیت، مبحث جدیدی را در تبیین اثرگذاری مؤلفه‌های مشارکت شهروندان در تحقق محله آرام با مطالعه موردی محله باغ فیض مطرح ساخته است. در این راستا پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه می‌شود:

ایجاد مسیرهای پیاده‌رو و دوچرخه‌سواری ایمن و مناسب برای تمامی ساکنان، به‌ویژه افراد با محدودیت‌های حرکتی ضروری است. راه‌اندازی کمیته‌هایی از نمایندگان مقامات محلی، ساکنان و فعالان اجتماعی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد پروژه‌های شهری و بهبود فضاهای عمومی اهمیت دارد.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای ساکنان در زمینه مدیریت فضاهای عمومی و نحوه مشارکت در نگهداری و بهبود آن‌ها پیشنهاد شده است. ارائه تسهیلات و مشوق‌های مالی به کسب‌وکارهای محلی و کارآفرینان برای ایجاد فرصت‌های شغلی و اقتصادی در سطح محله و شهر مؤثر خواهد بود.

توسعه فضاهای سبز و عمومی با طراحی ایمن که شامل نورپردازی مناسب، مبلمان شهری و فضاهای بازی کودکان باشد، توصیه می‌شود. سازمان‌دهی رویدادهای فرهنگی، هنری و اجتماعی در فضاهای عمومی برای تقویت حس اجتماع و ارتباطات بین ساکنان نیز از جمله پیشنهادات مهم است.

سپاسگزاری: از همه کسانی که در این تحقیق نگارندگان را یاری کرده‌اند تشکر و قدردانی می‌شود.

حامی مالی: بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

سهم نویسنده در پژوهش: همه بخش‌های مقاله توسط نویسنده مسئول و اصلی، تدوین شده است.

تضاد منافع: نویسنده اعلام می‌دارند که هیچ تضاد منافی در رابطه با نویسندگی و یا انتشار این مقاله ندارند.

پی‌نوشت

¹ Slow Neighborhood Concept

² Urban Planners' Participation

³ Bagh Feiz Neighborhood

⁴ District 5 of Tehran

⁵ Participatory Urban Planning

⁶ Composite Reliability

⁷ Cronbach's Alpha

⁸ Structural Equation Modeling

References

- Ağbay, N. C. and Kama, S. 2023. Leisure Activity and Place Requirement for a Better Life in Slow City Ahlat. *In Managing Tourism Across Continents (MTCO23)*. İstanbul. <https://doi.org/10.5038/9781955833097>.
- Albrecht, A. J. 2015. Digital media façades for lively public spaces: Promoting dialogue, participation, and social innovation in urban environments. *In Proceedings of the Making Cities Liveable Conference 2015*, 8th Edition. Melbourne, Australia. http://liveablecities.org.au/archives/lc_bop_pr15.pdf.
- Ananda, A. A. 2022. Factors affecting economic development and job opportunity in Samarinda. *Indonesian Journal of Multidisciplinary Science*, 2(1), <https://doi.org/10.55324/ijoms.v2i1.258>.
- Arizapa, D. L. Vivas, D. G. and Camaro, P. J. 2025. Sustainable transportation choices and household budgets: Exploring the effects of travel conditions, alternative access, and infrastructure quality on household transportation expenditures in Hermosa, Bataan, and Malolos, Bulacan. *International Journal of Economic Policy*, 5(1), 1-33. <https://doi.org/10.47941/ijecop.2445>.
- Borchers, M. Tavanapour, N. and Bittner, E. 2023. Designing Mobile Applications for Citizen Participation in Urban Planning. *Presented at the Hawaii International Conference on System Sciences*, Hawaii. <https://doi.org/10.24251/HICSS.2023.054>.
- Boureggah, A. S. Maniruzzaman, K. M. Abubakar, I. R. and Boureggah, M. S. 2023. Investigating the prospect of e-participation in urban planning in Saudi Arabia. *Cities*, 134(104186), 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2022.104186>.
- Brown, A. and Jeong, B. 2018. International comparison and implementation of Slow City success determinants: The case of Damyang Slow City, South Korea, and Seferihisar Slow City, Turkey. *Development and Society*, 47(4), 613-631. <https://doi.org/10.21588/dns/2018.47.4.005>.
- Canan, F. and Varolgüneş, F. K. 2018. A Slow City Movement: The Case of Halfeti in Turkey. *ICONARP International Journal of Architecture and Planning*, 6(2), 413-432. <https://doi.org/10.15320/ICONARP.2018.61>.

- Çevik, S. and Sariipek, S. 2022. Memorable Tourism Experience in Slow Cities: A Netnographic Analysis in the Case of Halfeti. *DEUROPE - The Central European Journal of Tourism and Regional Development*, 14(2), 127-151. <https://doi.org/10.32725/det.2022.017>.
- Chen, L. Huang, W. Dong, J. and Wang, B. 2024. Protection of historical and cultural cities: Shaping resident's psychological needs and identity formation. *Journal of Cultural and Territorial Economics*, 2024. <https://doi.org/10.62517/jcte.202406208>.
- Cyburt, A. Holownia, P. and Kuzmicki, M. 2016. Cooperation Between Local Authorities and Non-Governmental Organisations for The Benefit of Local Development. *Economic and Regional Studies (Studia Ekonomiczne i Regionalne)*, 9(3), June. DOI: 10.12004/ag.econ.2016.9.3
- Davies, J. and Donnelly, M. 2023. Spatial division of opportunity: local economic context, elite trajectories, and the widening participation industry. *Social & Cultural Geography*, 25(1), 1-20. <https://doi.org/10.1080/14649365.2023.2203119>.
- Deverteuil, G. 2022. Slow scholarship, the slow city, and counter-visual practices. *Environment and Planning F*, 1(2), 263498252211238. <https://doi.org/10.1177/26349825221123862>.
- Echendu, A. 2023. Urban planners' perspectives of public participation in planning in Nigeria. *SN Social Sciences*, 3(2). <https://doi.org/10.1007/s43545-022-00604-4>.
- Esmaeili, K. Khatibi, M. and Pourjafar, M. 2019. Evaluation of Factors Affecting the Realization of the Calm City Approach; Case Study: Mehrshahr, Karaj. *Urban Planning Knowledge*, 3(3), 45-64. <https://doi.org/10.22124/upk.2019.13341.1202>. (In Persian)
- Fan, P. Ren, L. and Zeng, X. 2024. Resident participation in environmental governance of sustainable tourism in rural destinations. *Sustainability*, 16(18), 8173. <https://doi.org/10.3390/su16188173>.
- Fan, Q. Li, G. Jiang, X. Ma, B. Chen, T. and Li, M. 2024. Intelligent control method and system for vibroflotation construction in hydropower engineering. *Journal of Intelligent Construction*, 2(3), 9180020. <https://doi.org/10.26599/JIC.2024.9180020>.
- Farelnek, E. 2020. Determinants of the development of slow cities in Poland. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 64(7), 18-36. <https://doi.org/10.15611/pn.2020.7.02>.
- Foroughi, M. Andrade, B. Roders, A. P. and Wang, T. 2023. Public participation and consensus-building in urban planning from the lens of heritage planning: A systematic literature review. *Cities*, 135(10), 104235. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2023.104235>.
- Forouhar, N. and Forouhar, A. 2020. Evaluating the Role of Urban Planners in Participatory Urban Planning: A Conceptual Model of Success in Iran. *Arch Bus Adm.* (In Persian)
- Fu, W. Ran, C. Huang, J. Chen, Z. and [Additional Authors], 2023. Can acoustic indices reflect the characteristics of public recreational behavior in urban green spaces? *Ecological Indicators*, 154(2), 110729. <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2023.110729>
- Gaikwad, R. R. and Sathe, C. 2024. Environment and sustainability pillar. *Journal of Social Science and Humanities*, 6(09), 183-186. [https://doi.org/10.53469/jssh.2024.6\(09\).33](https://doi.org/10.53469/jssh.2024.6(09).33)
- Gutiérrez-Sanín, F. and Vargas Reina, J. 2017. Agrarian elite participation in Colombia's civil war. *Journal of Agrarian Change*, 17(4), 739-748. <https://doi.org/10.1111/joac.12235>
- Henderson, J. V. and Turner, M. A. 2020. Urbanization in the Developing World: Too Early or Too Slow? *Journal of Economic Perspectives*, 34(3). <https://doi.org/10.1257/jep.34.3.150>
- Husin, A. Helmi, H. Nengsih, Y. K. and Rendana, M. 2025. Environmental education in schools: Sustainability and hope. *Discover Sustainability*, 6(1), Article 41. <https://doi.org/10.1007/s43621-025-00837-2>
- Iversen, L. L. 2018. From safe spaces to communities of disagreement. *British Journal of Religious Education*, 41(1), 1-12. <https://doi.org/10.1080/01416200.2018.1445617>
- Karavaeva, T. 2024. Urban development: A synergistic approach and interregional cooperation. *Regionalnaya ekonomika Yug Rossii*. <https://doi.org/10.15688/re.volsu.2024.1.4>
- Khaliji, M. A. and Jafarpour Ghalehtimouri, K. 2024. Empowering urban spaces: A functional evaluation of women's participation through participatory planning – A case study of Tehran's 20th district. DOI: <https://doi.org/10.14456/jris.2024.3> (In Persian)
- Kreusslein, M. and Günther, M. 2024. Power to the citizens: Factors fostering satisfaction with citizen participation in urban planning. Presented at the 15th International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics (AHFE 2024). <https://doi.org/10.54941/ahfe1005342>
- Kuleva, I. Koleva, V. P. Dragoeva, A. and [Additional Authors], 2024. A healthy lifestyle score and healthy behaviour of adults in Bulgaria. *Acta Scientifica Naturalis*, 11(3), 28-41. <https://doi.org/10.2478/asn-2024-0016>
- Li, H. 2023. Public Participation in China Urban Planning Development. *SHS Web of Conferences*, 178. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202317803004>.

- Liao, L. Zhang, C. and Feng, J. 2019. The Involvement of Planners in Community Planning: A Promising Model for Chinese Local Governance? *China Perspectives*, 2019-3, 55–61. Available at: <http://journals.openedition.org/chinaperspectives/9491>. <https://doi.org/10.4000/chinaperspectives.9491>
- Lin, Z. Hooimeijer, P. Yanliu, G. and Geertman, S. 2020. Roles and Motivations of Planning Professionals Who Promote Public Participation in Urban Planning Practice: Two Case Studies from Beijing, China. *Urban Affairs Review*, 56(4), 1237–1262. <https://doi.org/10.1177/0014180120931161>
- Lissandrello, E. Steffansen, R. and Nørgaard, L. S. 2023. Theorizing Public Participation in Urban Governance: Toward a New Normal Planning. In *The 'New Normal' in Planning, Governance and Participation*. https://doi.org/10.1007/978-3-031-32664-6_2
- Makkonen, T. Vartiainen, N. Rauhut, D. and Rautiainen, S. 2024. Local government expenditure and quality of life in Finnish municipalities. *Review of Regional Research*, 44(4), 457–478. <https://doi.org/10.1007/s10037-024-00218-8>
- Mansouri Etemad, A. 2023. Assessment and Analysis of Urban Neighborhoods in Mashhad from the Perspective of the Calm City Approach (Case Study: Ahmadabad Neighborhood). *Seventh International Congress on the Development of Engineering Infrastructure in Civil Engineering, Architecture, and Urban Planning in Iran*, Tehran, March 14-1. **(In Persian)**
- Marshall, S. Farndon, D. Hudson-Smith, A. and Karadimitriou, N. 2024. Urban Design and Planning Participation in the Digital Age: Lessons from an Experimental Online Platform. *Smart Cities*, 7(1), 615–632. <https://doi.org/10.3390/smartcities7010025>
- Ministry of Environmental Protection of the People's Republic of China, 2020. *2017 Press Conference Records of Ministry of Environmental Protection, the People's Republic of China*. Springer Singapore. <https://doi.org/10.1007/978-981-13-7330-5>
- Mokhtari Malekabadi, R. 2019. Analysis of Calm City Movement Indicators in the Fifteen Regions of Isfahan City. *Spatial Planning*, 9(2), 103–128. <https://doi.org/10.22108/sppl.2018.111274.1225> **(In Persian)**
- Mulyani, W. P. Nadhifa, T. Srihadini, T. N. Nugroho, S. F. and Giyarsih, S. R. 2024. Participation in Decision Making and Use of Contraception (Modern or Traditional) and Unmet Need in Rural Urban of Yogyakarta. *Jurnal Ilmu Sosial dan Humaniora*, 13(2), 434–441. <https://doi.org/10.23887/jish.v13i2.80899>
- Municipality of District 5, 2009. Local Development Document for District 5, 2009, Bagh Feiz Neighborhood, n.d. <https://region5.tehran.ir/> **(In Persian)**
- Naz, L. H. Zafar, J. M. and Ullah, N. 2024. Effectiveness of monitoring and evaluation system in improving educational facilities at secondary school level in Punjab (Pakistan). *Journal of Academic Development Studies*, 13(3). <https://doi.org/10.62345/jads.2024.13.3.15>
- Nursanty, E. Rusmiatmoko, D. and Husni, M. F. D. 2023. From heritage to identity: The role of city authenticity in shaping local community identity and cultural preservation. *Journal of Architecture and Human Experience*, 1(2), 131–150. <https://doi.org/10.59810/archimane.v1i2.17>
- Othengrafen, F. Sievers, L. and Reinecke, E. 2023. Using augmented reality in urban planning processes: Sustainable urban transitions through innovative participation. *GAIA - Ecological Perspectives for Science and Society*, 32(1), 54–63. <https://doi.org/10.14512/gaia.32.S1.9>
- Özbek, D. A. and Erikçi, S. N. 2014. Slow City Movement is an Utopia of Livable City? In *2nd ICAUD International Conference in Architecture and Urban Design*, 1–10. Epoka University, Tirana, Albania. https://www.academia.edu/4280192/Slow_City_Movement_is_An_Utopia_of_Livable_City
- Parameswara, A. Saskara, I. A. N. Utamani, M. S. and Setyari, P. W. 2021. The role of place identity, local genius, orange economy, and cultural policies for sustainability of intangible cultural heritage in Bali. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 16(8), 1551–1561. <https://doi.org/10.18280/ijdsdp.160816>
- Raeisi, Shah Bakhsh, Miri, Gholamreza, Abkhesht, Safoura, Firoozi Rad, Sima, and Poryan, Afsaneh, 2022. Assessment and Analysis of Calm City Indicators in Iranian-Islamic Cities (Case Study: Chabahar City). *Environmental Sciences and Geography Knowledge*, 3(1). https://www.geo2.ir/article_201563.html?lang=en **(In Persian)**
- Reed, M. S. 2018. Stakeholder participation for environmental management: A literature review. *Biological Conservation*, 141(10), 2417–2431. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2018.07.014>
- Shi, Y. Zhai, G. Zhou, S. and He, Z. 2019. Slow City development in China: process, approaches and acceptability. *Third World Quarterly*, 40(6), 1161–1180. <https://doi.org/10.1080/01436597.2019.1594181>
- Smørðal, O. Wensaas, K. E. Lopez-Aparicio, S. Pettersen, I. N. and Hoelscher, K. 2016. Key issues for enhancing citizen participation in co-constructing city futures. *Proc. of Fourth International Workshop on Cultures of Participation in the Digital Age*, Gothenburg, Sweden.

- Souici, B. 2023. The landscape urban planning approach for improving urban air quality: Case study of Algiers. *Journal of Mediterranean Cities*, 3(1), 20–30. <https://doi.org/10.38027/mediterranean>
- Tahiri, D. 2022. A Slow City - Rethinking Ferizaj's infrastructures, landscape & urbanism. (Thesis for Sustainable Architecture & Landscape Design, advisor: Matteo Motti). https://www.researchgate.net/publication/۳۶۲۵۳۲۱۹۰_A_Slow_City_-_Rethinking_Ferizaj_'s_infrastructures_landscape_urbanism
- Vis, B. and Stolwijk, S. 2021. Conducting quantitative studies with the participation of political elites: Best practices for designing the study and soliciting the participation of political elites. *Quality & Quantity*, 55(4). <https://doi.org/10.1007/s11135-020-01052-z>
- Xu, H. Meng, M. Zhu, F. and Ding, Q. 2024. The role of local officials in promoting public participation during local urban planning processes: Evidence from Chinese cities. *Land Use Policy*, 141(2), 107108. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2024.107108>
- Xu, Z. Chang, J. Cheng, F. and Sun, J. 2024. Examining the impact of the built environment on multidimensional urban vitality: Using milk tea shops and coffee shops as new indicators of urban vitality. *Buildings*, 14(11), 3517. <https://doi.org/10.3390/buildings14113517>
- yazdani, M. H., jami odulo, M. and Farzaneh sadat zaranj, Z. 2025. Investigating the role of cultural traditions on the sustainable development of cities with the approach of the peaceful city movement (Case study: Ardabil city). *Journal of Environmental Science Studies*, 8(2), 6366-6372. doi: 10.22034/jess.2022.357246.1855 **(In Persian)**
- Yoon, S. 2024. A new attempt at social innovation curriculum: The design and operation of 'Urban Innovation Project (Capstone Design)' by a private-public-academic partnership. *The Korean Association of General Education*, 18(1), 347–365. <https://doi.org/10.46392/kjge.2024.18.1.347>
- Zadęcka, E. 2018. "Slow City" as a Local Development Model. *Economic and Regional Studies / Studia Ekonomiczne i Regionalne*, 11(3), 84–106. <https://doi.org/10.2478/ers-2018-0027>
- Zbrueva, I. and Maltseva, A. 2024. Green spaces of public spaces of settlements of the Perm Territory. *АгроЭкоИнфо*, 6(66), 4. <https://doi.org/10.51419/202146604>
- Zheng, J. and Zheng, X. 2022. Does Public Participation Matter to Planning? Urban Sculpture Reception in the Context of Elite-Led Planning in Shanghai. *Sustainability*, 14(12179), 1–23. <https://doi.org/10.3390/su141912179>